

GIDSENBLAD

"LANGE
NELLE"

5de
OKTOBER

JAARGANG
NOVEMBER

NR. 4
DECEMBER

Driemaandelijks blad van
de afdeling OOSTENDE van
de WESTVLAAMSE GIDSENKRING vzw

AFGIFTEKANTOOR OOSTENDE X

In dit nummer:

125	ACTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
126	VOORWOORD	MARC LOY
127	UITNODIGING FTG-VERGADERING	REDACTIE
128	VAN WOATERHUIS TOT WOATERTORRE (5)	LUCIEN VALCKE
132	UIT ONZE MUSEA	REDACTIE
134	HUWELIJKSGESCHENK "O 1 FABIOLA"	REDACTIE
135	WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN...	LEEN DEPREZ
139	LIDMAATSCHAP + NIEUWJAARSPRESENTJE	REDACTIE
141	'T OUD KERKHOF VAN OOSTENDE (3)	RITA WERBROUCK
147	IN MEMORIAM KAREL JONCKHEERE	DIRK BEIRENS
148	NOVEMBERSTEMMING	EDDY DECOO
149	LEVE DE TORRE VAN OOSTENDE	OMER SIMOENS
152	TEKENING RYCO (R. VAN TROOST 92)	RENE VAN UDEN
153	WIJKCENTRUM "'T KASTEEL" ZANDVOORDE	MARCEL BRAET
154	SPROKKELS	REDACTIE

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen -- overname mag mits bronvermelding!

Verantwoordelijke
uitgever en redactie

Dirk Beirens
Floralaan 7
8400 Oostende

Secretariaat

Marcel Braet
Eekhoornstraat 20
8400 Oostende

Voorzitter

Marc Loy
Batterijstraat 70
8450 Bredene

rekeningnummer : 068-2075070-73

Aangezien we al eens een activiteit hebben moeten afgelasten vanwege slechte weersomstandigheden of ziekte van een spreker en dat voor u. geacht lid, nartigheid kan meebrengen, stellen wij het volgende voor : WILT U ZEKER WETEN OF EEN ACTIVITEIT DOORGAAT, CONTACTEER DAN OMER SIMOENS (tel. 807 810) of MARCEL BRAET (tel. 26 76 31) !

VRIJDAG 4 FEBRUARI 1994 OM 20 UUR
IN ZAAL "DE ANKLAP", LEFFINGESTRAAT 85, OOSTENDE

WAT GEBEURT ER MET HET FORT NAPOLEON ?

Gemeenteraadslid Kamiel Dierickx is de voorzitter van de "vzw Fort Napoleon" die zich inzet voor de restauratie en herwaardering van dit unieke militaire bouwwerk dat er sinds decennia affrontelijk verkommerd bij ligt. De heer Dierickx zal het o.a. hebben over de doelstellingen van de vzw, de huidige stand van zaken en toekomstige projecten. Een en ander wordt geïllustreerd met een diamontage over het fort.

Leden gratis - niet-leden : 50 fr

VRIJDAG 25 FEBRUARI 1994 OM 20 UUR
IN ZAAL "DE ANKLAP", LEFFINGESTRAAT 85, OOSTENDE

WAPENS UIT DE EERSTE EN TWEDE WERELDOORLOG

Voordracht door de heer Stubbe, specialist wapenkunde van beide wereldoorlogen. In het kader van de recente openstelling van de "Batterij Aachen" in het Domein Raversijde, waar onze gidsen voor de geleide wandelingen instaan en met het oog op de opening van het circuit WO II in 1995, nodigen wij Chris Stubbe, leraar LO aan het OLV-college in Oostende, uit. Met voorbeeldmateriaal uit zijn rijke verzameling wordt het voor de geïnteresseerden beslist een "knalavond".

Leden gratis - niet-leden : 50 fr

ZATERDAG 5 MAART 1994 OM 19 UUR

TEN HUIZE VAN JEF SEYNAEVE, KUNSTSCHILDER & RESTAURATEUR

afspraak : Ringlaan tussen Kennedyrondpunt en H.-Hartkliniek; bruin poortje +/- 50m voorbij parking "De Olifant"

Leden gratis - niet-leden : 50 fr

In het gidsenblad jaargang 6 nummer 1 leest u de concrete gegevens aangaande onze volgende activiteiten :

april/ mei : ZANDVOORDE-WANDELINGEN

DE GROTE ZANDVOORDE-TENTOONSTELLING

mei/juni : DE LEFFINGE-WANDELING

UITSTAP VLISSINGEN

eind juni : DE KREKEN-WANDELING of -FIETSELING

VIJF

Ons vijfde werkjaar zit er op!

Nog niet direct een aanleiding voor grootse vieringen, vonden we maar deze DE DEVENTER-kaart in kleur uit E. Vlietincks "Het Oude Oostende en Zijne Driejarige Belegering (1601-1604)" leek ons toch een leuke attentie bij dit eerste jubileum van "Lange Nelle". Van harte!

Bij het klassieke omzien naar het voorbije jaar denken we natuurlijk aan ons engagement in het Provinciaal Domein Raversijde. Bijna al onze gidsen waren er actief bij het begeleiden van individuele bezoekers en groepen op het "Batterij Aachen-circuit" : het eerste gedeelte van het openluchtmuseum Atlantikwall dat begin juli '93 voor het grote publiek openging. De samenwerking met de provincie en domeinbeheerder Aleks Deseyne liep bijzonder vlot en de publieke belangstelling overtrof alle prognoses.

Tijdens het voorbije jubeljaar kon "Lange Nelle" aan de geïnteresseerden 22 verschillende gidsbeurten offreren. In première gingen van het jaar : "Batterij Aachen", de "Testereproute", de "Karel Jonckheere-wandeling", de "Visserijwandeling", "Maritiem Oostende" en de onze jongste spruit : de "Zandvoorde-wandeling".

Wellicht bent u (of wordt u...) één van onze trouwste leden van wie we de financiële steun onder de vorm van een lidmaatschap en de eventuele aanwezigheid op onze maandelijkse activiteiten erg appreciëren : een sterke stimulans voor ons om op de ingeslagen weg voort te werken.

Met deze wenst het bestuur van "Lange Nelle" U een erg zinvol, vredig en geslaagd 1994 toe.

HET BESTUUR

In 1905 werd de overeenkomst tussen de stad Oostende en de Brusselse Compagnie Intercommunale des Eaux (C.I.E.) door het stadsbestuur goedgekeurd : de maatschappij zou gedurende 30 jaar drinkbaar water leveren, minstens 5000 m³ in de zomer. Op 27 maart 1908 werd deze overeenkomst door de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen bekrachtigd. (1)

Deze "compagnie" was een coöperatieve maatschappij gesticht op 12 december 1891; de aandeelhouders waren uitsluitend gemeenten. De wet van 18 augustus 1907 betreffende de vereniging van gemeenten inzake de aanleg van diensten voor watervoorziening regelde deze kwestie.

Bij KB van 6 februari 1909 kreeg de "compagnie" rechtspersoonlijkheid. Op 31 december van hetzelfde jaar waren 10 Brusselse randgemeenten aangesloten.

Bij hogervermelde wet mocht de "compagnie" haar activiteit uitbreiden over heel België en zo werden ook contracten afgesloten met Blankenberge, Brugge, Gent en Oostende om "in 't groot" water te leveren tot aan de grens van deze steden. (2)

Niets stond nu nog de werken in de weg voor de aanvoer van het Bocqwater maar de Eerste Wereldoorlog zorgde er in 1914 al vlug voor dat deze werken stilgelegd werden.

Even een intermezzo, uit het jaarverslag van Oostende, anno 1910 :

"Niettegenstaande de stad grote moeilijkheden ondervond om de bevoorrading in leidingwater te verzekeren, strekte zich vóór WO I het waternet uit tot aan de Stuiverstraat, de François Musinstraat en de de Smet de Nayerlaan. Er waren 2294 abonnees op 31 december 1910 op een bevolking van 43.190 personen. De moerleiding had een lengte van 52.509 m en was voorzien van 466 verlaten. Op deze leiding waren 571 brandmonden aangesloten alsook 34 fonteynen waarover in het genoemde verslag als volgt gerapporteerd wordt :

"L'eau est distribuée gratuitement à la classe ouvrière par les 34 bornes-fontaines suivantes..."

Tenslotte was er nog een publieke fontein op het Marie-Joséplein die slechts "binnen de seizoenmaanden" werkte".

Op 16 juni 1919 werden de onderhandelingen met de C.I.E. opnieuw aangeknoopt. De werken konden voortgezet worden door de stichting van de "Tusschengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Waterbedeeling" (TMVW), waarvan de "standregelen" goedgekeurd werden door de gemeenteraad op 16 oktober 1922.

De aanvoerleiding van water uit de kolenkalk te Modave naar Oostende was de langste van België met een lengte van circa 230 km. De gebruikte buizen waren van het type "Bonna", naar de naam van de uitvinder, vervaardigd van siderocement, d.i. beton met een stalen kernplaat.

De leiding van Ukkel naar Oostende had een doormeter van 1 m en een lengte van 131 km. In Brugge liep een aftakking naar Blankenberge.

Nu kwam met rasse schreden het moment nader waar al jaren op gewacht werd : de aankomst van het drinkbaar Bocqwater in Oostende en de bedeling ervan via het waterverdelingsnet. Dat dit zou gebeuren via de stoere "oude watertoren" zou in feite al voldoende reden moeten zijn om hem nooit af te breken!

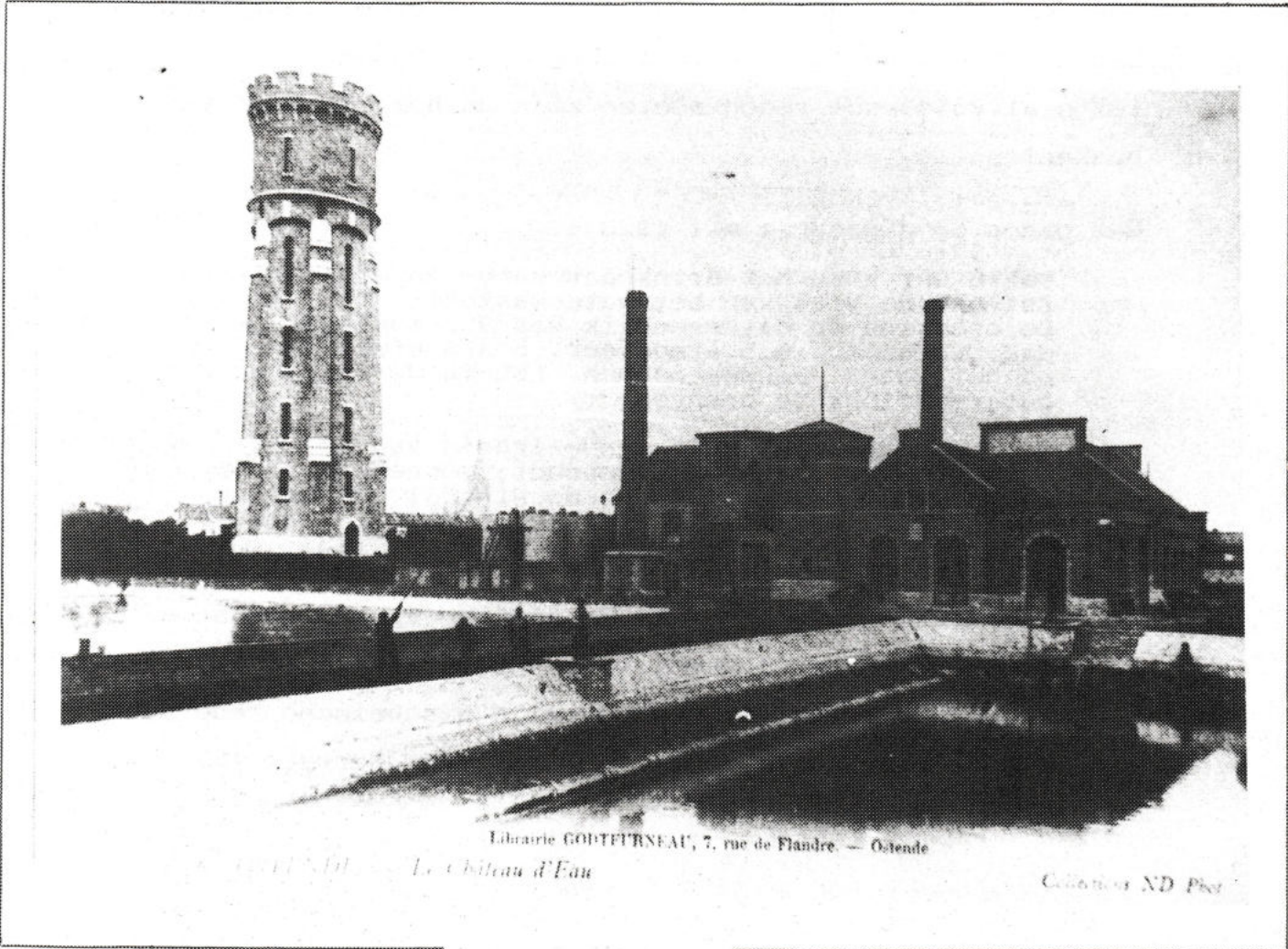
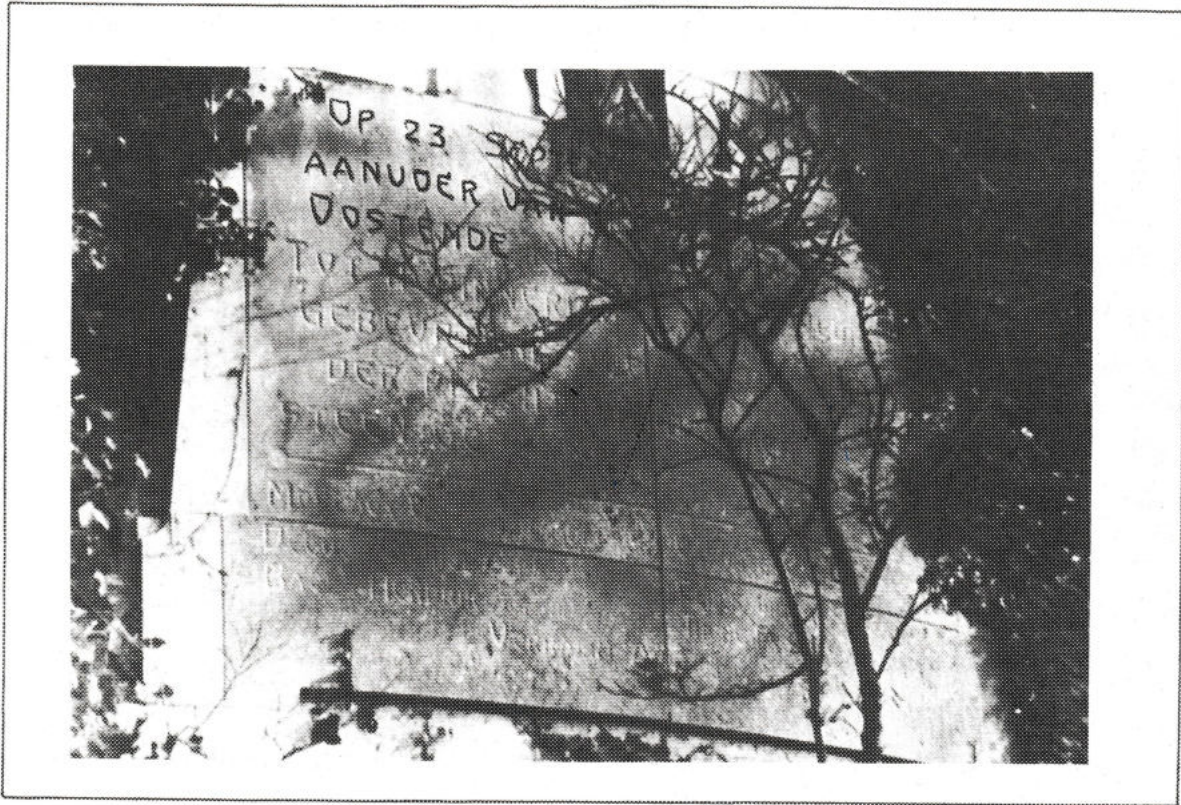
Het begon op dinsdag 1 mei 1923 :

"Om 16 uur kwam het drinkbaar water in de leidingen tot aan de voet van het waterkasteel. De pressing op dat ogenblik was 9 atmosfeer, de volgende dag, woensdag, 9,5 atmosfeer. 5 atmosfeer was genoegzaam om het water, zonder pompen, tot in de kuip van het watergesticht te brengen.

Woensdagnamiddag is in aanwezigheid van de hh. Moreaux, burgemeester, schepen Elleboudt, secretaris Thone, ingenieurs Everaert en Van de Winckel, de sluis opengesteld geweest en 't water is tot in de kuip gespoten. Het was 3 uur en 12 minuten." (3)

Op 23 september 1923 werd dan de aanvoer van drinkbaar water te Oostende plechtig ingehuldigd. Het was bij deze gelegenheid dat de heer burgemeester Moreaux zijn historische rede uitsprak in aanwezigheid van de heer minister Berryer.(4)

Librairie GODTFURNEAU, 7, rue de Flandre. — Ostende

Le Château d'Eau

Collection ND Photo

Het verslag van deze plechtigheid werd aan de voet van de watertoren ingemetseld achter de steen die soms ten onrechte als de "eerste steen" aangezien wordt, maar integendeel herinnert aan de drinkwatertoevoer.

Het was inderdaad een merkwaardige gebeurtenis in Oostende dat de bevolking voortaan het zo begeerde en noodzakelijke "kraantjeswater" kon gebruiken.

Algauw voelde men de noodzakelijkheid aan om over reservewater te kunnen beschikken en wel om twee redenen :

- 1° eventuele onderbreking of vermindering van de aanvoer wegens breuk in of werken aan de toevoerleiding.
- 2° opvangen van intens gebruik tijdens de piekuren zowel in de loop van de dag als gedurende het zomerseizoen.

Daartoe werden in 1925 aan de voet van de watertoren twee vergaarbakken gebouwd met een maximum inhoud van 10.000 m³ en 6000 m³ .(5)

wordt vervolgd

- (1) Dr. Moreaux, burgemeester van Oostende, Toespraak van 23.09.1923, in : De Zeewacht van 29.09.1923.
- (2) André Vandenauwele, Gas, elektriciteit en water te Oostende, pp. 85-86
- (3) Het drinkbaar water in de Stad, in : De Zeewacht, nr. 18 van 05.05.1923.
- (4) Dr. Moreaux, burgemeester van Oostende, Toespraak van 23.09.1923, in : De Zeewacht van 29.09.1923.
- (5) André Vandenauwele, Gas, elektriciteit en water te Oostende, p. 86

* STEDELIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN

- tentoonstelling 4 december 1993 - januari 1994

"BEELDEND OOSTENDE..200 JAAR BEELDENE KUNST IN OOSTENDE"

n.a.v. het verschijnen van het gelijknamige boek
van conservator N. Hostyn

Uitgeverij Marc Van de Wiele, Brugge

deel 1 : historisch overzicht in 11 hoofdstukken
telkens prachtig geïllustreerd

deel 2 : documentair deel
(artistieke "trekvoegels", prijzen en
lexicon van alle " Oostendse artiesten")

prijs : 2.450 fr

EEN MUST VOOR OOSTENDE- EN KUNSTLIEFHEBBERS !!

- tentoonstelling 4 december 1993 - 3 januari 1994

OOSTENDSE KUNSTSCHILDER JAN DE LEE (°11.03.1932)

in de Molenaerzaal

* MUSEUM ENSORHUIS

nog tot eind DECEMBER 1993 : "DE HUIZEN VAN JAMES ENSOR"

* HEEMMUSEUM DE PLATE

nog tot eind JANUARI 1994 :

"GEVELS EN GEBOUWEN IN OOSTENDE, VROEGER & NU"

* PMMK , MUSEUM VOOR MODERNE KUNST

(let op de aanpassing : de "P" wordt om "buitenlandse
misverstanden" te vermijden niet meer voluit gebruikt!)

tentoonstelling "SIEGFRIED DE BUCK" (18.12.1993 - 07.03.1994)

Voor iemand die de juweelkunst wel degelijk als een autonome kunst ziet, klinkt het paradoxaal wanneer Siegfried De Buck stelt dat een juweel geen accent op een lichaam kan zijn. Een juweel heeft het lichaam nodig, kan enkel optimaal functioneren in de intimiteit van het lichaam. Daarom zijn naast de artistieke ook de functionele kwaliteiten van zijn creaties van primordiaal belang. Zowel het juweel als het lichaam van de drager moeten elkaar accepteren, verdragen. Vandaar ook het gebruik van scharnieren en bewegende delen in zijn werk.

Siegfried De Bucks veelzijdigheid als juweelkunstenaar leidde hem eerder tot experimenten met andere materialen dan de klassieke edele metalen : transparante kleurloze plexi, zwart rubber en olifantenhaar in combinatie met goud. De materialen zijn in functie van het algemeen concept gekozen. Goud wordt niet gebruikt omwille van de kostbaarheid en de daarmee samenhangende uitstraling, maar wel om zijn eigenschappen : oxydeert niet, is rekbaar..

Het concept, het zoeken naar nieuwe uitdrukkingsvormen, een gedegen materiaalkennis en een feilloze techniek komen samen in elk juweel.

Retrospectieve "HENRI-VICTOR WOLVENS" (18.12.1993-07.03.1994)

De tentoonstelling omvat meer dan 250 olieverfschilderijen die doorheen de jaren en ondanks talloze vernieuwingen in de kunstwereld noch aan kwaliteit, noch aan belang hebben ingeboet.

Henri-Victor Wolvens (Brussel 1896 - Brugge 1977) begon als schilder van straten en steegjes in Brusselse volksbuurten, waar het licht tussen de grauwe muren en op de achtergevels schemerde. De kleuren die hij hiervoor aanwendde, waren meestal tonaliteiten van grijzen en bruinen, de verf was dik maar trefzeker met het paletmes aangebracht. Hij stond met deze werken geïsoleerd en ondanks de evolutie in zijn werk is hij altijd een alleenstaande figuur gebleven. Permeke beschouwde hem als de voortzetter van het expressionisme hoewel Wolvens het formeel natuurbeeld trouw bleef en geen express. vervormingen toepaste. Hij wordt daarom eerder als een soort "animist" beschouwd. Schilderen betekende voor hem echter geen gevoelsontlading maar eerder een registratie van vorm, kleur en licht.

Zijn palet klaarde op, vooral nadat hij in 1930 naar Brugge verhuisde. Hij behield echter een Brussels atelier. Aanvankelijk schilderde hij ouderlingen en havelozen, daarna vooral portretten van zijn kinderen, interieurs, stillevens, Stadsgezichten, spoorwegstations en vooral marines.

De zee schilderde hij in alle omstandigheden maar meestal zonovergoten, zelden woest. Wolvens vond inspiratie in de kustplaatsen en de mensen aldaar : boten, strandkabines, golfbrekers, dijk en terrassen, enz.

Licht en kleur gaan nu meer en meer de vorm bepalen.

Niet geheel toevallig exposeerde Wolvens in 1946 in Oostende, samen met die andere "Lichtschilder" James Ensor, van wie hij het portret schilderde dat nu blijvend in het PMMK opgehangen zal worden, het is een schenking van Wolvens' jongste dochter Marianne.

H.V. WOLVENS , "JEUX SUR LA PLAGE", 1957

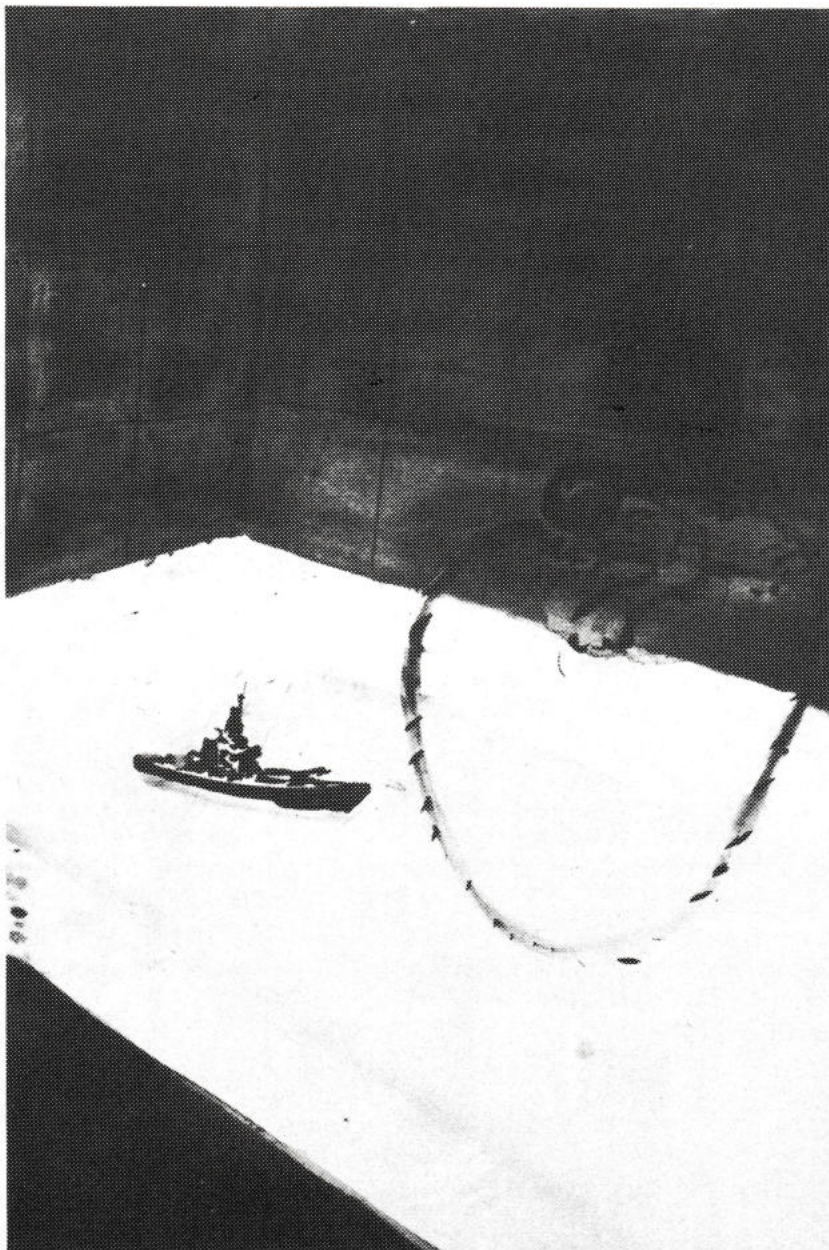
tentoonstelling "BERT DE BEUL" (18.12.1993 - 07.03.1994)

Reële beelden vormen het uitgangspunt in de schilderkunst van Bert De Beul (°1961). Opvallend is echter dat de realiteit meteen wordt verborgen achter een waas van grijze nevel. Dit heeft te maken met het gegeven dat De Beul niet gelooft in de mogelijkheid om de realiteit met een onbevangen blik te registreren. Ervaringen en herinneringen staan ons daarvoor in de weg. Zijn werk biedt dan ook eerder een interpretatie dan een representatie van de realiteit.

Desolate landschappen en interieurs, ziellose gebouwen en gezichtsloze figuren zijn voor hem de symbolen van vervreemding en anonimiteit. Badend in een sfeer van troosteloosheid ogen zijn schilderijen beklemmend; het coloriet is getemperd, bestaat meestal uit wit en grijsen.

Bert De Beul maakte zijn tentoonstellingsdebuut in het PMMK ter gelegenheid van de expositie "Modernisme in Painting" (zomer 1992).

hieronder : Zonder Titel, 1985 (120 x 80 cm)
Oostindische inkt en aquarel op papier

UIT : ZONDAGSVRIEND NR 15 13.04.1961

OOSTENDE BELEEFDE ONVERGETELIJKE PASEN

« O I FABIOLA »

ALS HUWELIJKSGESCHENK

Met jekker en zuidwester, als vader, kreeg deze visser in de dop een flinke schouderklop van koning Boudewijn.

Aan het monument der Zee-
lieden legden de vorsten een
bloemenkrans neer.

Toen op Paasavond vele auto's, glimmend van de regen de weg-terug, weer huis-toe insloegen en de kust zonder zon de rug toekeerden, bleef het Oostendse volk in schone verwachting want « tweede Paasdag » zou « de » feestdag worden. Dan zou koning Boudewijn met koningin Fabiola komen om het huwelijksgevenk van de « koningin der badsteden » in ontvangst te nemen. Iedereen koesterde hoge verwachtingen... verwachtingen die nog overtroffen werden omdat ons jonge vorstenpaar meer teruggaf dan het kreeg: zijn hele volkse hart aan die volkse vissersmensen.

Gelukkig in het versierde
« huwelijksbootje ».

Ook die maandag speelde de zon verstoptertje achter de grijze wolken maar met koningin Fabiola kwam er warmte en licht over die duizenden en duizenden die haar opwachtten en die in haar nabijheid bleven waar zij ook ging. En toen zij in de vroege namiddag vertrokken was dachten maar weinigen aan het stadsgeschenk dat ons vorstenpaar had gekregen, maar iedereen onthield wat zij spontaan en ongevraagd had gebracht: onverholten, oprechte sympathie van een welgekomen gast die zich volledig thuis gevoelde bij de mensen die haar hadden uitgenodigd.

Dat de vissers een voorbehouden plaats kregen in de kerk waar de « Vissersmis » werd opgedragen met speciaal sermoen door Mgr. De Smedt en met de uitvoering van het oude visserslied door het koor, was vanzelfsprekend.

Dat gouverneur van Outryve d'Ydewalle met burgemeester Piers haar verwelkomde en haar bloemen aanbod was op het programma voorzien... maar dat de menigte langs de weg naar het monument der Zee-
lieden de ordediensten overrompelde en dat kinderen met bloemen door de nadarbarelen kropen was minder protocolair. Maar het gebeurde zo spontaan dat koning en koningin er behagen in schepten en dankbaar de be-
tuigenissen van genegenheid aanvaardden en beloonden met een zoen.

De gang langs de Yachtclub naar het Montgomerydok was als een zegetocht. Duizenden en duizenden stonden op de kaaimuur te wuiven en te juichen als daar een vedette van de Zeemacht het vorstenpaar en enkele overheden aan boord nam op weg naar de « O I Fabiola », het geschenk van stad en volk, volledig opgetuigd en getooid met vlaggetjes en wimpels.

Aan boord van het flink opgekalfaterde vaartuig in wit en rood en groen zegende Mgr. De Smedt de boot en als dan na enig tegensputteren de scheepsmotor toch aansloeg voor de eerste vaart en de eregasten weer aan wal waren leek de boot vergeten en kregen koning en koningin, op weg naar het stadhuis, weer de volle aandacht.

Amper hadden burgemeester Piers en dhr. gouverneur hun fiere dank betuigd om dit enig bezoek en waren de premies uitgereikt aan de scheepsjongens of daar werd de receptie als een groot familiefeest waarop koning Boudewijn sprak naar het hart van het vissersvolk en het geschenk beschouwde als « zijn huwelijksbootje ». En als hij dan met de koningin dronk op de gezondheid van de vissers dan was Gusje Verburgh de tolk om een vissersliedje te zingen.

« Op de vismarkt ben ik geboren, »
Op de vismarkt ben ik gekend... »
klonk het in deze Oostendse brabantse, die hartelijk door de hoge gasten werd toegejuicht.

Als die gasten dra weerkeren om op beloofde garnalenvangst te gaan, dan zijn de mensen van Oostende en de vissers daar zeker weer om goede vaart en goede vangst te wensen. Want de herinnering aan deze tweede Paasdag is aan zee niet zo gauw vergeten.

« Tot weerziens! » na enkele schone uren
bij het vissersvolk.

deel 1

In maart moest ik een stadswandeling maken met kinderen van het derde leerjaar uit Namur die de hele week op zeeklas waren in Koksijde.

Daar ik nog nooit met zulke kleine gasten op stap was geweest, zat ik er wel een beetje over in of ik me wel op hun niveau zou kunnen uitdrukken.

Daarbij was het nog op vrijdag, de laatste dag van hun verblijf aan de kust. Ze zouden wel moe geravot zijn en weinig interesse aan de dag leggen voor wat ik zou vertellen.

Al wat zich in een havenstad afspeelde, interesseerde hun echter uitermate. Toen ik hun over de Mercator vertelde, vonden ze het heel jammer dat ze die niet konden bezoeken : er was niet gereserveerd. Daar was toch wel een kleine bij zeker die wist dat het stoffelijk overschot van pater Damiaan met dit schip naar België teruggebracht was. Toen ik hun vroeg hoeveel koningen we al hadden gehad in België, wisten toch enkelen dat het er vijf waren.

Een eindje verder kwamen we aan het station en de ferryboten. Heel aandachtig luisterden ze, zelfs met enige verbazing, toen ik vertelde dat deze boten naar Engeland varen en ook terugkomen vandaar met onder andere Engelsen aan boord. Het idee wond hun op.

Een eindje verder langs de kade, zagen ze één van de ferry's de haven binnenvaren. iets wat vanzelfsprekend hun bijzondere belangstelling wegdroeg. Kwam er een klein meisje naar me toe om me op het binnenvaren attent te maken van zo'n "ferrari". De vergissing verwekte grote verontwaardiging bij de jongens rondom haar? Wat verderop zagen we dan de vissersboten liggen en kon ik hun de vissen tonen aan de "vistrap".

Opeens kwam daar zo'n haantje-de-voorste naar me toe om te vragen of "pois(s)on" met één of twee s'en geschreven werd. Ze stapten dapper door maar na anderhalf uur begon de vermoeidheid toch toe te slaan. Ik heb de wandeling wat ingekort en er was algemene tevredenheid toen de bus in zicht kwam.

Toch kon er nog een sprintje vanaf. Immers wie eerst was, kon vooraan zitten. Wii. Lieve Malfroot en ik, hebben ze uitgezwaard. Ze gingen terug naar huis. Het deed me deugd al die tevreden, vriendelijke gezichtjes te zien. Nadien heb ik uit puur contentement mezelf op een kwartkilo pralines getrakteerd alvorens naar huis te gaan. (nvdr : 5 kilo appels is nochtans gezonder!).

deel 2

Het gebeurt wel eens, als ik naar Oostende kom om te gidsen, dat ik m'n auto in dat deel van de stad achterlaat dat zich achter de SHTIO bevindt. Die wijk met een bedenkelijke reputatie. met blauwe en rode lichten aan het raam. Daar is immers nogal dikwijls een plaatsje als de stad al propvol zit met wagens.

Na een gidsbeurt was ik op de terugweg naar m'n wagen, door die wijk aan het stappen. Daar duiken opeens twee struise kerels op die recht op me afkomen. M'n hart sloeg twee keer tilt : "Hopelijk zijn ze niet beschonken!"

Ze blijven voor me staan en de ene vraagt : "Madame, vous savez où on tatoue ici?". Door verbazing was ik sprakeloos. Hij herhaalde : "Les tatouages, c'est dans ce coin ci?"

Ik heb dan maar vlug geantwoord dat ik van tatoeages niets afwist en ze gingen verder op zoek.

Ik dacht bij mezelf, daar sta je dan als gids van Oostende en je weet niet waar getatoeëerd wordt. Ik besloot bij m'n thuiskomst enig speurwerk daaromtrent te verrichten.

foto's Herman Chaffart

deel 3

Tijdens een gidsnamiddag op het domein van Raversijde op het einde van augustus, waren opvallend veel kinderen met hun ouders meegekomen voor de rondleiding.

Toen ik voor een groep de inleiding al afgehandeld had, kwam daar een meisje van een jaar of vijf naar voren en vroeg me of ze me een hand mocht geven. Ik steek mijn hand uit en zeg goeiedag. Dat was echter de bedoeling niet, ze wou gedurende heel de rondleiding mijn hand blijven vasthouden. Dat kun je niet weigeren aan zo'n lief ding, alhoewel het wat minder goed gaat als je dan foto's wil aanwijzen. Ik heb daar met één hand leren werken. Tijdens de wandelingen van de ene naar de volgende bunker heb ik alles vernomen over de poes, de vissen en het speelgoed.

Een andere keer was een heer mee die zelf gids was in de stad Luik. Hij sprak geen Nederlands maar verstond het wel. Hij vond onze gidsenspeld heel mooi. Op het einde van de rondgang nodigde hij me dan uit om eens op bezoek te komen naar Luik. De beste dag voor een bezoek aan Luik is de zondag. De hele dag zijn er geleide bezoeken en de eerste zondag van de maand zelfs in het Nederlands.

Van een heel geïnteresseerde bezoeker gekregen : het adres waar hij zelf nog kranten uit WO I gekocht heeft, d.i. "Pallieter", Poststraat 7, Gullegem (056 / 416120)
Ik heb nog niet nagegaan of die effectief daar nog te krijgen zijn.

HERNIEUWING LIDMAATSCHAP 1994

Dit is het laatste 1993-nummer van ons blad. Wilt u het ook in 1994 ontvangen en bovendien (meestal gratis) deelnemen aan onze activiteiten zoals voordrachten, wandelingen en bezoeken, dan kunt u dit door lid van "Lange Nelle" te blijven of te worden.

De lidmaatschapsbijdrage blijft zoals vorige jaren : 400 fr. Dit bedrag kunt u overschrijven op bankrek.nr. 068-2075070-73 t.n.v. Westvlaamse Gidsenkring, afd. Oostende "Lange Nelle", 8400 Oostende.

Om het u gemakkelijk te maken, vindt u een overschrijvingsformulier ingesloten.

Vanaf 1994 kunt u ook erelid worden. Kandidaten worden het effectief door de erebijdrage van 1000 fr. over te maken.

Dank bij voorbaat voor een vlotte afhandeling!

NIEUWJAARS- en JUBILEUMPRESNTJE " 5 JAAR LANGE NELLE "

Tussen blz. 146 en 147 in Edward Vlietinck's

"HET OUDE OOSTENDE EN ZIJNE DRIEJARIGE BELEGERING
(1601 - 1604)

oorspronkelijk daterend uit 1897 (nalezing 1898)
en anastatisch (= speciaal drukprocédé) herdrukt
in opdracht van de VVF Oostende-Kuststreek in 1975,
bevindt zich een kaart van Oostende uit de 16de eeuw :
in grijswaarden in de versie 1975 en in kleur in de
versie 1897 (zie uitneembare kaart hiernaast).

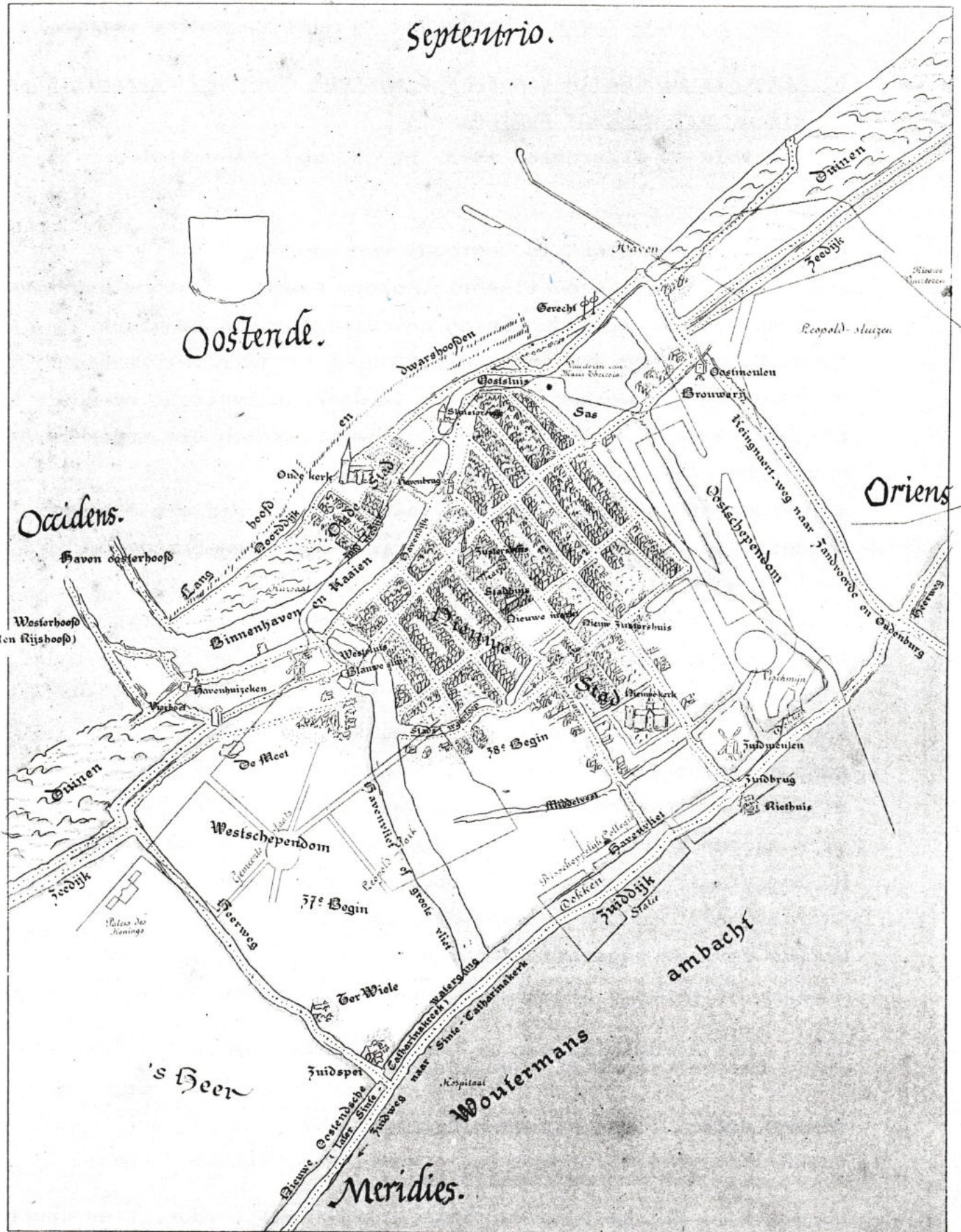
In noot (2) op blz. 145 geeft de auteur volgende uitleg :

"(Kaart) gemaakt naar het afdruksel, ons door wijlen M.K. Ruelens in maart 1890 geschonken, van 't oorspronkelijke, te Madrid bewaard en geteekend omstreeks 1560 op bevel van Philips II, door den aardrijkskundige Jac.(obus) De Deventer, schaal : 1 / 7500.
Hier moeten wij dankbaar de medehulp vermelden van mijnheer Th.(eobald) Vanhille, stadsteekenaar. (nvdr. en o.a. ontwerper van de kiosk op het Wapenplein, anno 1895)"

Op blz. 145 schrijft Vlietinck vervolgens: "...Om des te gemakkelijk onze beschrijving te volgen...hier onzen plattegrond op welken de dokken alsmede verscheidene voorname straten en gebouwen van heden met roode lijn en letter staan aangeteekend."

VAN HARTE GEGEVEN AAN AL ONZE SYMPATHIEKE LEDEN !!!!!!!

Het oude Oostende
door Edw. Vlietinck.

Plattegrond van het Oude Oostende (XVI: eeuw.)

Stoender: K. en V. v. d. P. v. d. G. v. d. G. v. d. G.

3. BEKNOPTE BIOGRAFIE VAN ENKELE BEKENDE PERSONEN EN FAMILIES
DIE OP DIT KERKHOF RUSTEN.

(vervolg op Gidsenblad 1993, nr. 3, pp. 114 - 119)

7) Firma VALCKE

De firma Valcke heeft in Oostende een voorname rol gespeeld, vooral in de visserij, door haar uiterst belangrijke bijdrage die ze leverde aan de motorisering van de vloot. Firma Valcke werd gesticht in 1783 door Casimir Valcke onder de regering van Keizer Jozef II. In de Kapellestraat opende hij een handel in ijzerwaren en alle artikelen die nodig waren voor scheepvaart en visserij.

In de Werfstraat (nu H. Serruyslaan) richtte hij een scheepsmederij in die toen al zo'n vijftig mensen tewerkstelde.

In 1820 werd hij opgevolgd door zijn zoon Jean-Casimir.

In 1890 liet Jean-Baptiste Valcke, bijgestaan door zijn zonen Louis en John, een ruimer gebouw optrekken in de Kapellestraat nummer 76. Louis en John lieten de leiding van de zaken over aan hun zonen Jean, André, Louis en Pierre. O.l.v. deze gebroeders heeft het bedrijf zich heel sterk uitgebreid : bijhuizen in Knokke, Brussel en Parijs; een groot ijzermaga zijn aan de Voorhaven en een atelier voor scheepsmotoren op de H. Baelskaai. Op hun beurt hebben de zonen Paul, Louis, Georges en J. Pierre de zaak overgenomen.

Tot de zevende generatie behoren nu Philippe Valcke, zoon van Georges en Bernard Steenhaut, zoon van André en Cecile Valcke.

(ref. "Het Nieuwsblad van de kust", 19.06.1958 en "De Familie Valcke" van E.A. Van Haverbeke.)

onpare perken links van de middenlaan

03-03-21 : Valcke : Frederic, August, Max, Willie - Franse tak van de familie Valcke.

05-07-18 Valcke Jean Baptiste (1789-1844) , voorzitter Kamer van Koophandel en zijn zoon August (1821-1877)

05-07-37 Valcke Jean Casimir, handelaar (1789-1862)

8) De ZUSTERKENS der ARMEN

onpare perken links van de middenlaan : 03-01-14

Al in 1864 wilde de toenmalige pastoor Ruysen van de OLV-kerk op het Hazegras een tehuis stichten voor ouden-van-dagen die in nood verkeerden.

In april 1866 kwamen de "Petites Soeurs des Pauvres" aan in een huis aan de Liindraaiersstraat. Zij maakten deel uit van een Franse kloosterorde uit Rennes in Bretagne.

Dank zij de liefdadigheid van de Oostendenaars konden de zusters aan het werk. Ook Koning Leopold II en zijn echtgenote waren milde schenkers.

In februari 1869 betrokken de zusters de oude brouwerij van Amandus Termote op de hoek van de Christinastraat en de Van Iseghemlaan. Dank zij een weldoenster kon vier jaar later een aanpalend huis in de Christinastraat aangekocht worden. Het aantal ouderlingen groeide in 1887 tot 115. Tijdens WO I vingden de zusters talrijke vluchtelingen op.

Door de vrijgevigheid van de Oostendse bevolking, de vissers en de medewerking van de pers konden de zusters hun werk uitbreiden. In juni 1924 verhuisden ze naar de Nachtegalenlaan op de Meiboomwijk. Het gebouw kreeg de naam "Ponton". Tijdens WO II werd het gebouw door de Duitsers in beslag genomen en alle bewoners werden geëvacueerd.

In 1945 konden de zusters er weer hun intrek nemen.

Bij het eeuwfeest in 1966 telde het rusthuis 130 bewoners.

In september 1986 vertrokken de laatste zusterkens naar het hoofdklooster in Brussel.

Gedurende 120 jaar hadden ze met ongemeten toewijding honderden Oostendse baaarden een thuis bezorgd.

Ze worden dan ook aangezien als het symbool van opoffering en naastenliefde ten voordele van de armen.

(ref. "Kustnieuws" van 19.09.1986)

4. FUNERAIRE KUNST : GRAFSYMBOLLEN EN HUN BETEKENIS

ANKER (= hoop) - DUIF (= vredesgezant)

INEENGESTRENGELDE HANDEN (= trouw) - LAM (= onschuld)

GEBROKEN ZUIL (= kort leven) - ROOS (= vurige liefde)

KLAPROOS (= snel verwelkt leven) - VLINDER (= verrijzenis)

KLIMOP (= onsterfelijkheid) - LAUWERKRANS (= eerbetoon)

LEEUWEPoot (= standvastigheid) - OPEN BOEK (= kennis)

OMGEKEERDE TOORTS (= uitdovend leven) - WEEGSCHAAL (=oordeel)

URNE (= as van de dode) - ZANDLOPER (= wegvloeiende tijd)

VUURTOREN + SCHIP (= eeuwige haven) - VLEERMUIS (= nacht,dood)

5. ENKELE MERKWAARDIGE GRAVEN, STENEN, DECORATIEVE ELEMENTEN OP 'T OUD KERKHOF VAN OOSTENDE AAN DE NIEUWPOORTSESTEENWEG

afbeelding 1 : een grafsteen uit 1858 met opzij een "volute", een sierelement van de Renaissance.

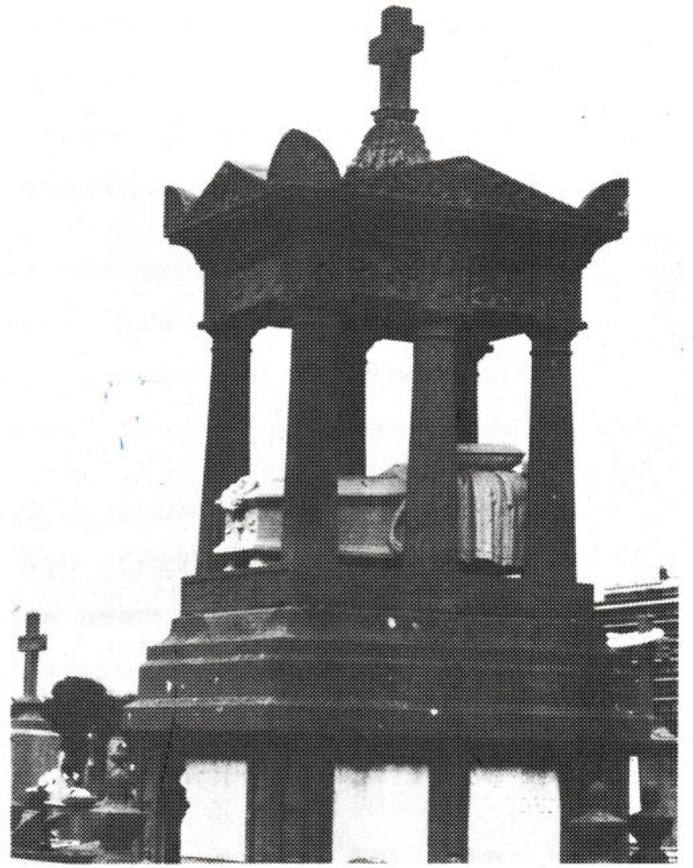
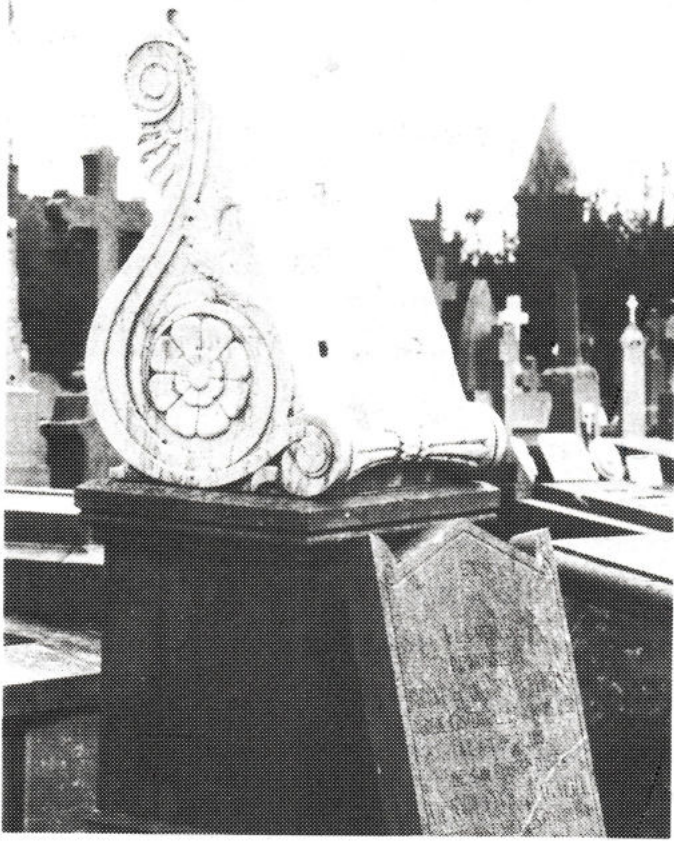
afbeelding 2 : een grafmonument uit-1861, de kist met de lijkwade is onder een Grieks tempeltje geplaatst.

In de Griekse bouwkunst onderscheidt men de Dorische, Ionische en Korintische stijl (opvallend zijn de zuilen). Vaak worden die drie samengebracht in één gebouw (= Renaissance Alberti) ofwel opteert men voor één stijl. De oudste stijl, de Dorische kreeg pas laat aandacht; u ziet er hier een voorbeeld van.

afbeelding 3 : de oudste graven hebben een omheining en vertonen inspiratie van de klassieke bouwkunst. Dit graf dateert uit 1867.

afbeelding 4 : links uit 1940 een klassieke zuil, rechts een graf uit 1923 met het kruis als decorelement. De materie is op zich niet belangrijk : "steen wordt hout" zoals in de barok : marmer wordt flinterdun.

1	2
3	4

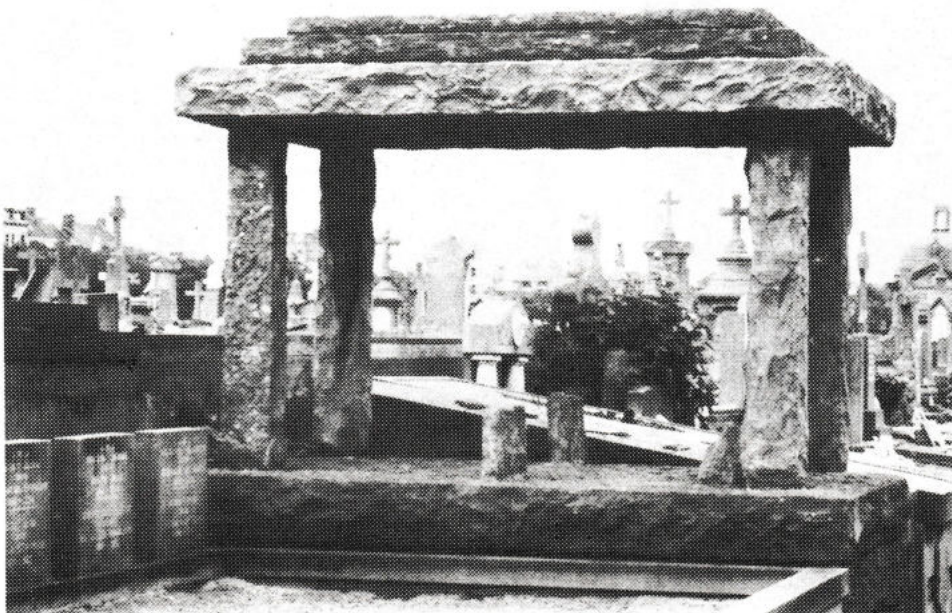
afbeelding 5 : op de graven komen sentimenteel-burgerlijke beeldhouwwerken uit de romantische traditie die de overledene uitbeelden, hier een voorbeeld uit 1893.

afbeelding 6 : uit 1932 een rouwtafereel : een poging om het verdriet psychologisch gestalte te geven in een vrouwenbeeld en het symbolisch voor te stellen d.m.v. de gebroken zuil (= kort leven).

afbeelding 7 : een "modern" beeldhouwwerk uit 1914 in expressionistische stijl. Het bezit een grote uitdrukingskracht en doet denken aan het werk, o.a. graf van Permeke in Jabbeke, van Georges MINNE (1866 - 1941) en Käthe KOLLWITZ (1867 - 1945) met "Ouderpaar" op het Duits soldatenkerkhof van Vladslo-Diksmuide.

afbeelding 8 : vorm van expressionisme uit 1944 beïnvloed door de "pleuranten". De graven van de hertogen Filips de Stoute (1342 - 1404) en zijn zoon Jan zonder Vrees (1371 - 1419) in Dijon werden "versierd" met 40 gesculpteerde "pleuranten" : ingetogen, biddende en treurende kartuizermonniken, gehuld in een kapmantel uit ruwe stof.

afbeelding 9 (hieronder) : een Keltisch grafmonument, een dolmen of altaar, bestaande uit een tafel gedragen door twee of meer stenen.

5	6
7	8

IN MEMORIAM KAREL JONCKHEERE

° Oostende, 9 april 1906

Dirk Beirens

+ Rijmenam, 13 december 1993

Dan toch...

Het was geen echte verrassing meer...Karel Jonckheere had er ons en zichzelf al op voorbereid : "Haast u voor het gesproken testament van Jonckheere...", meldde ie in 1990 aan "De Morgen", herstellende van een eerste beroerte. "Niemand moet me helpen sterven..." betitelde hij samen met Herman de Coninck zijn laatste bloemlezing in 1992.

Enkele weken geleden heb ik hem voor het laatst aan de telefoon gehad : "Kom maar af en breng maar mee wie ge wilt!" Het klonk vermoeid maar schalks voegde hij eraan toe : "Die sponditis (aan-bed-gekluisterd-zijn) hangt m'n tulpebollen uit...om het met Paul van Ostaijen te zeggen."

De begrafenis vond in strikt intieme kring plaats op donderdag 16 december. Karel werd begraven op het kerkhof van Rijmenam. Op woensdag 15 december reageerde de geschreven pers als volgt:

DE STANDAARD : voorpagina "Karel Jonckheere overleden"
blz. 6 "KAREL JONCKHEERE, DICHTER-REIZIGER", spel en ernst
verweven tot agressieve mildheid (Marcel V. N.)

HET NIEUWSBLAD : blz. 27 "SPITSE GEEST TOT ZWIJGEN GEBRACHT"
(Hilde Sabbe)

HET LAATSTE NIEUWS : blz. 10 "MET KAREL JONCKHEERE GING EEN
GROOT AUTEUR" (I. Vander Veken)

DE MORGEN : voorpagina "JONCKHEERE STIERF ALS EEN BITTER MAN"
blz. 19 "Karel Jonckheere overleden" (DS)

GAZET VAN ANTWERPEN : voorpagina "SPEELSE EN IRONISCHE DICHTER
KAREL JONCKHEERE OVERLEDEN" + blz. 36 "KAREL JONCKHEERE
WERELDREIZIGER VOOR LITERATUUR" (van onze red.)

HET VOLK : blz. 2 "KAREL JONCKHEERE WOU NOG NAAR WECKE
SCHRIJVEN" (S. Vancaeneghem)

HET BELANG VAN LIMBURG : voorpagina "Karel Jonckheere overle-
den" + blz.33 "AAN DE ONSTERFELIJKHEID NA DE DOOD HEB JE
NIETS" (prachtige bijdrage, bijna vol. blad van R. Knaepen)

MOCHT HIJ GELUKKIG ZIJN AAN DE ANDERE KANT, ook al had ie
daarover zijn twijfels....

(IN K. JONCKHEERE'S WERKKAMER - RIJMENAM 9 FEBRUARI 1990)

WITTE ZERKEN

IN EEN HALVE MANE
OP EEN RIJ
OF HIER EN DAAR
IN 'T VIERKANT VERZEILD
LIGGEN DE DODEN
ONDER 'T WITTE MARMER
GEWIJD.

IN EEN HERINNERING
ONDER ZODEN VERZONKEN
DE BEKER VAN GEBEDEN
DE BEKER VAN 'T JONG LEVEN
LEEG GEDRONKEN.

E. D. 23.09.90

Wanneer ik een busronddrit begeleid, heet ik de aanwezigen eerst en vooral van harte welkom in onze stad. Daarna stel ik mij kort aan het gezelschap voor, dit is een tip van onze voorzitter. Vooral aan senioren vertel ik dat onze gidsenkring "Lange Nelle" heet, en dat dit de spotnaam is die de Oostendenaars aan de vuurtoren geven.

Een "Nelle" is in 't Oostends immers een lang, mager, opgeschoten meisje, en onze "torre" heeft wel enigszins dit uitzicht. Ik zeg dat wij (nvdr op voorstel van Omer) een vuurtoren gekozen hebben als naam voor onze gidsenkring, omdat zijn lichtstralen het symbool zijn voor de inlichtingen die wij verstrekken aan onze vrienden-toeristen. Tenslotte voeg ik eraan toe dat ikzelf deze naam heb gekozen, omdat mijn kaalkop een soort vuurtoren is, waardoor je mij van verre ziet blinken... Daarmee is mijn publiek "in the mood" en kan de eigenlijke rondrit beginnen!

Dat koning Leopold II verliefd was op Oostende, weet iedereen. James Ensor en met hem honderdduizenden, volgden dit koninklijke voorbeeld. Ik heb dat reeds vroeger geschreven : in mijn jeugd jaren werd ik drie keer verplicht om mijn stad voor telkens circa zes maanden te verlaten, en dat ik geen gelukkiger moment kende, als toen ik weer de oude, vertrouwde, gezonde zeelucht kon opsnuiven...

Ik heb een zeevaartinspecteur gekend, die geboren in Oostende, zijn zeemansloopbaan als scheepsjongen begon. In Antwerpen zeeloods geworden, heeft hij veertig jaar in Wilrijk gewoond. Maar... vanaf de eerste dag dat hij op vijfenzestigjarige leeftijd op rust werd gesteld, kwam hij op de Albert I-promenade in het flatgebouw "Kursaal" wonen tot op het einde van zijn dagen...

Had onze huidige burgervader zijn verkiezingssucces niet te danken aan zijn slogan : "Ik hou van Oostende, jij toch ook?" Ik hoorde onlangs op de Visserskaai een klein jongetje zijn moeder smeken : "Mama, zullen wij hier ook komen wonen?" Het jochie keek immers zijn ogen uit naar de talrijke vissersvaartuigen die aan de kade gemeerd lagen...

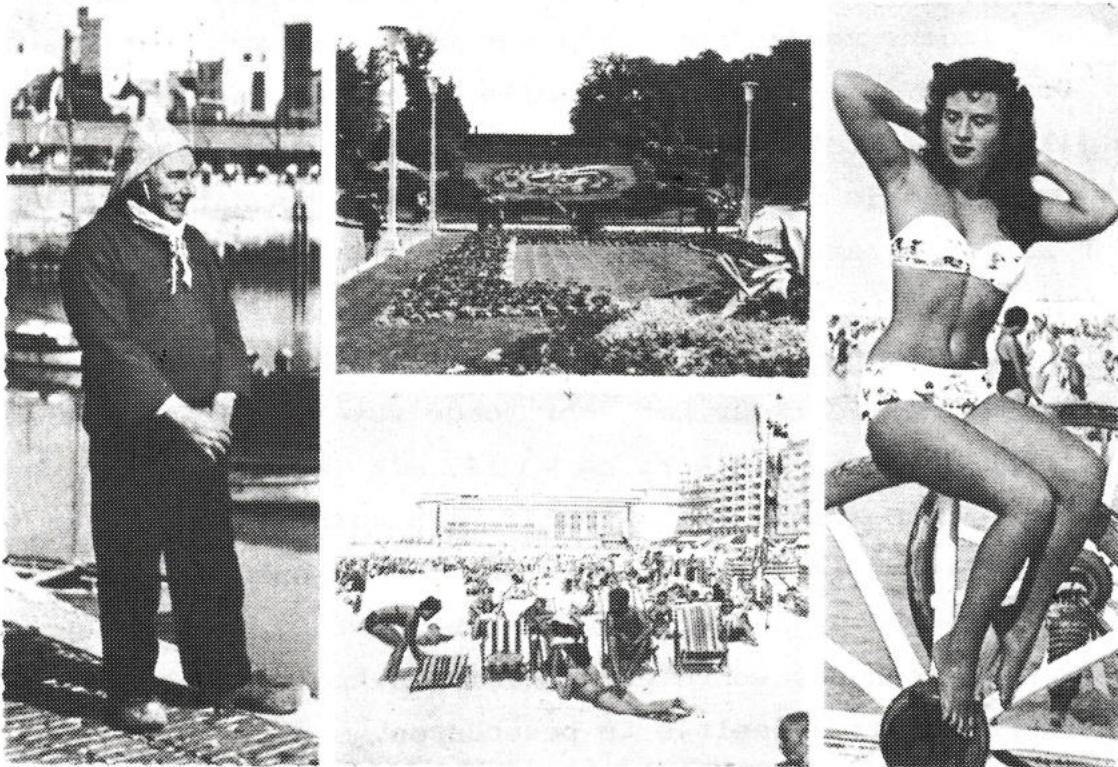
Mijn vrouw en ik zaten deze zomer eens aan het aquarium. Een ander koppel kwam naast ons zitten, de man uiterst rechts. Op een gegeven moment rustte een bejaarde dame even uit naast hem. Hij voerde weldra een geanimeerd gesprek met haar. Toen stond de oude vrouw moeizaam op en slufferde richting station. "Moet je nu eens wat weten?", vroeg die heer ons. "Die madame is een Oostendse. Door haar huwelijk met een Brusselaar, werd zij verplicht in onze hoofdstad te gaan wonen. Haar man is overleden en zij zou graag weer naar Oostende komen wonen op een appartementje. Haar kinders verzetten zich echter daartegen. Zij is nu zevenentachtig jaar, en iedere zondag komt zij met de trein voor een dagje naar Oostende. Zij voegde er zelfs aan toe dat ze van het ogenblik dat ze niet meer naar Oostende zal kunnen komen, ze van "'t koptje van 't hoofd" zal springen en dat het meteen gedaan zal zijn, straf hé!"

Een oude Engelse dame - welke collega-gids zei me onlangs dat ik blijkbaar een voorkeur heb voor "oede wuvetjes"? - vertelde mij onlangs dat zij van kort na WO II, elk jaar drie keer voor één week naar Oostende komt. "omdat zij katholiek is en er in Oostende zulke mooie kerken zijn!" Ons koninginnekstuk, het Duinenkerkie, had zij echter nog niet bezocht. Ik heb haar toen met woord en tekening uitgelegd hoe zij daar kan geraken om dit juweeltje te bewonderen.

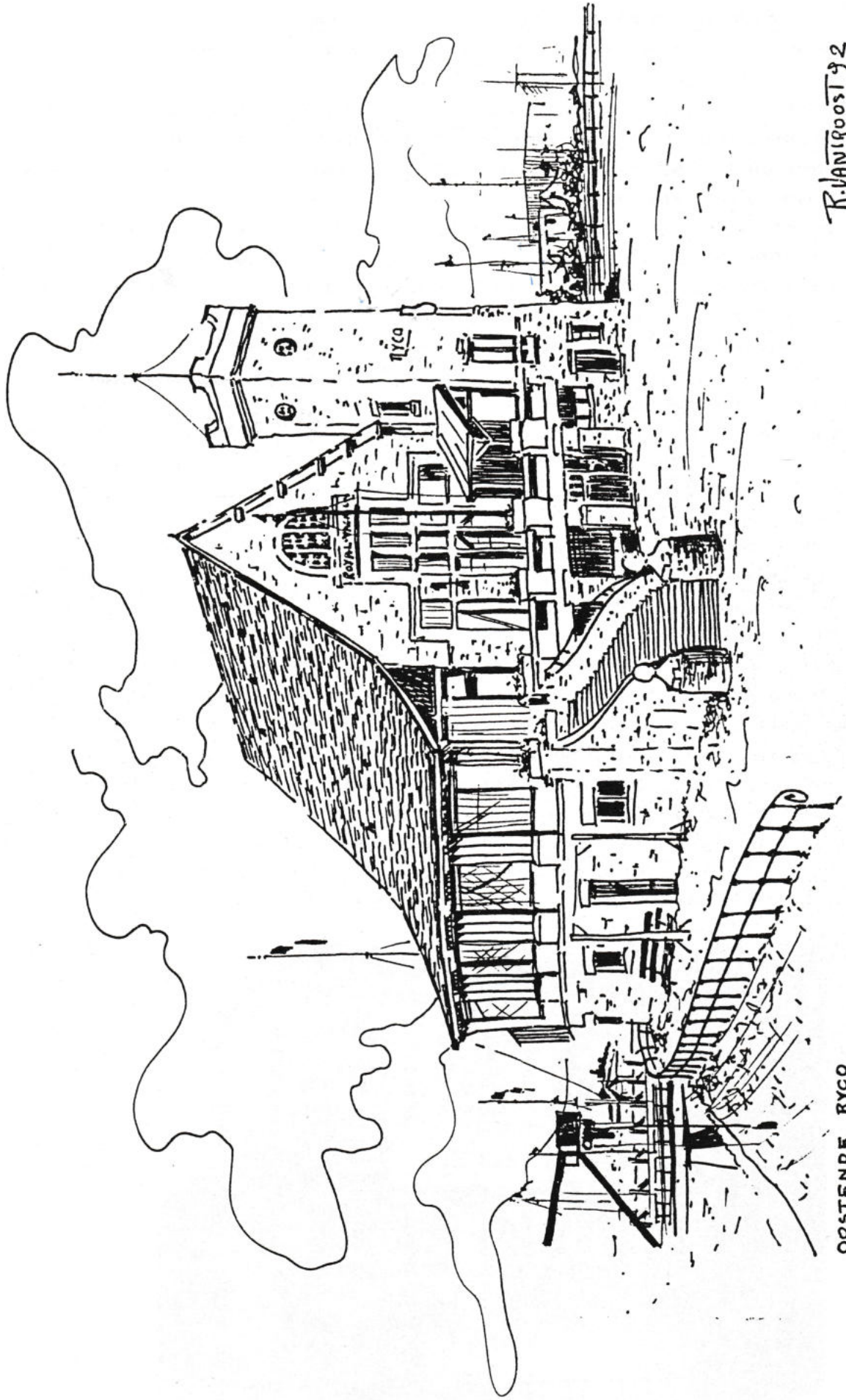

Heeft ook onze betreurde Louis Neefs zijn "Evangelina" niet ontmoet aan het strand van Oostende en zong onze Johan Verminnen niet het weemoedige en af en toe terechte "Oostende in the rain"?

Eens vroeg mij een Engelsman - deze keer dus géén "oed wuvetje" - op het Wapenplein wanneer de tabakswinkel op 't hoekje van de Adolf Buylstraat zou opengaan. Ik antwoordde "Look! It's indicated on that sheet of paper, there on the door!". Inderdaad over enkele minuten, om negen uur precies, zou de handelszaak betreden kunnen worden... "Oh, thank you," glunderde de man dankbaar en om te bewijzen dat hij ook de taal van de onboorlingen machtig was, sprak hij met en weids gebaar de gevleugelde woorden : "Ostende.....Magnifique!"

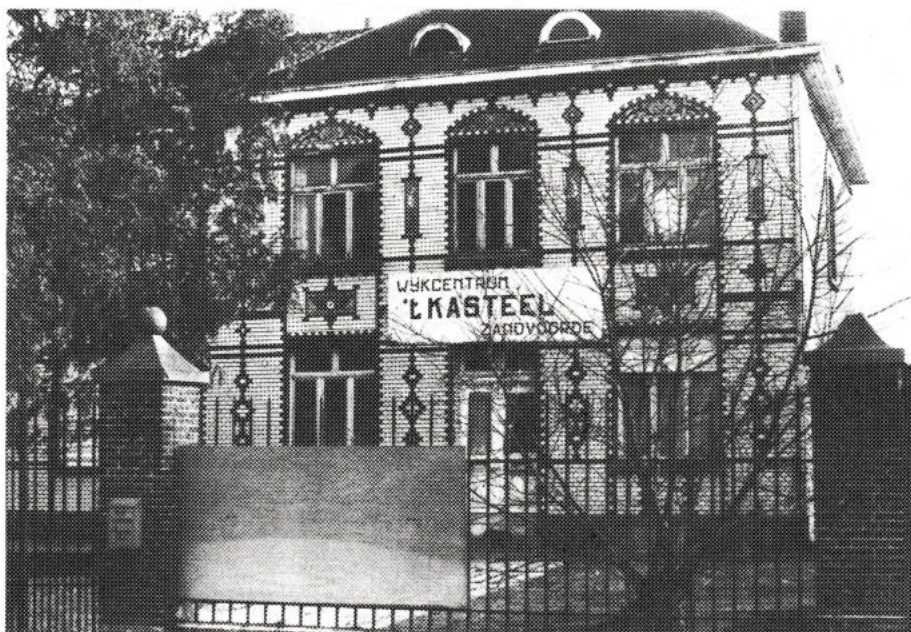
P. VAN ROOST '92

OOSTENDE RYCO
ROYAL-YACHT-CLUB

De Tiense landbouwingenieur en beheerder van de suikerfabriek, Joseph GYOD, liet in het begin van deze eeuw door de Zandvoordse metselaar, Theophiel Leveke, een herenhuis bouwen. Na de afwerking in 1904, betrok de heer GYOD, samen met zijn moeder het gebouw. Als enig herenhuis in het dorp, met daarenboven stallingen en een smidse, waar de Zandvoordse afdeling van de beplantingsdienst nu huist, en een boomgaard en heel wat grond in de omgeving, was het voor de onder de indruk gekomen Zandvoordenaars een gebouw van grote allure. Het kreeg dan ook prompt de naam "Het Kasteel". Tijdens de Eerste Wereldoorlog was de heer Gyod chef van het "Amerikaanse Comité", een organisatie die "overzeese hulp" volgens een zegeltjessysteem onder de bevolking verdeelde. Na de dood van zijn moeder in het begin van de jaren dertig huwde "de kasteelheer" met een bemiddelde Gentse dame, die zich echter in Zandvoorde niet thuisvoelde. De heer Gyod verkocht dan maar zijn huis en vestigde zich waarschijnlijk in zijn geboortestreek.

"Het kasteel" werd gekocht door een zoon van de Leffingse dokter Provoost, maar werd na enkele jaren doorverkocht aan de Oudenburgse landbouwersfamilie Van Middeltem. Ook zij bleven er niet lang wonen en het eigendom bleef een tijd onbewoond tot het twee bewoners kreeg. In het woonhuis kwam dokter Van Rintel als jonge geneesheer zijn praktijk vestigen en in het aanpalende gedeelte startte het gezin André en Rachel Goethals-Willems een klein bedrijf op. Je kon er tarwe, meel en landbouwgereedschap kopen.

Wijkcentrum 't Kasteel Zandvoorde in 1976

Nadat beide families hun eigen woning gebouwd hadden, werd het gebouw aangekocht door de gasmaatschappij Imewo met de bedoeling er een gasverdeelcentrum in onder te brengen. Het gebouw bleek hiervoor echter niet geschikt en het opzet van Imewo werd later in de Zwaanhoek gerealiseerd.

"Het Kasteel" en de gronden werden dan verhuurd aan de Zandvoordse landbouwer Georges Meseure. Hij was enkel geïnteresseerd in de landbouwgronden, het gebouw liet hij ongebruikt leeg staan.

Eind de jaren '60 riep de dienstdoende onderpastoor Daniel Huys de jeugdclub "'t Schorre" in het leven en vond daarvoor onderdak in "'t Kasteel". In 1975 kreeg uw dienaar-secretaris Marcel Braet in het kader van een opleiding voor sociaal-cultureel vormingswerker de opdracht een compleet nieuw project op te starten. Het idee van een cultureel wijkcentrum werd uitgewerkt. Jeugdclub "'t Schorre" was al een tijd op non-actief gesteld, werd dan ontbonden en verdween in de plaatselijke geschiedeniskronieken...

"Het Wijkcentrum 't Kasteel" werd officieel geopend op 9 januari 1976 en brengt sedertdien een grote diversiteit aan activiteiten.

Door geregelde fusies tussen de verschillende energiemaatschappijen was het gebouw inmiddels eigendom geworden van Elektrabel. Bij een inspectiebezoek werd vastgesteld dat het gebouw dringend aan herstellingen toe was. Dank zij de medewerking van het stadsbestuur, de financiële inbreng van Elektrabel en de handenarbeid van eigen mensen werd het gebouw in de periode midden '92 - midden '93 gerenoveerd. Na zijn verjongingskuur werd het Wijkcentrum "'t Kasteel" officieel heropend op 12 juni 1993.

SPROKKELS

1. KEEP SMILING

Omer Simoens

Wat iedereen opvalt bij het doorbladeren van het boek "Jan Piers 1920 - Oostende - 1990 / 70 jaar - 700 foto's", is dat nagenoeg iedereen overal een glunderend gezicht vertoont. Door zijn sympathieke, jongensachtige verschijning, zijn kwinkslagen en schalkse tussenkomsten, wist onze oud-burgemeester als geen ander iedereen op zijn gemak te stellen. Willens nillens moest men om zijn fratsen glimlachen, ja soms schaterlachen....

Eens ontmoette ik burgemeester Piers in de gang van het stadshuis aan het bureau van de dames-typisten. Allen lachten hem vriendelijk toe. De burgemeester zwaaide met zijn armen als teken van groet en zei tegen mij : "Kijk, dat zijn al mijn vriendinnen!"

Op de monumentale toegangstrap naar de eerste verdieping in de inkomhal van het stadhuis, heft hij eens zijn sierdegen gehanteerd om een schijngevecht te leveren met de Lord Mayor van Londen. Bij een tegenbezoek in Engeland moest hij iets plechtig inhuldigen. Hij gebruikte zijn schaar echter niet voor het lint, maar deed alsof hij de weelderige pruik van zijn gastheer wilde kort knippen.

De eeuwige optimist, dixit mevrouw Piers, kon met zijn onweerstaanbare glimlach heel wat voordelen voor zijn geliefde Oostende bekomen. Om maar één voorbeeld te geven : hij kreeg het in 1964 gedaan om het schoolschip "Mercator" van Antwerpen naar "zijn" stad te loodsen....als stunt om de viering van "Duizend (?) jaar Oostende" luister bij te zetten.

Wij , gidsen, moeten als ambassadeurs van onze stad, steeds onze glimlach bewaren. Dit is echter niet altijd een lachertje, en toch....

Op een keer stond ik een bus op te wachten aan het Casino-Kursaal. Een bus is echter vrouwelijk en ...dus onberekenbaar (nvdr zegt Omer!!) Zij was aangekondigd voor 15 uur. De tijd verstreek zonder dat een glimp van de "ware" autocar te bespeuren viel (wel van vele andere, die telkens valse hoop gaven). Om 16 uur vond ik het welletjes, greep mijn fiets, en reed langs de Leopold II-laan tot aan de verkeerslichten aan de Koningstraat. In de verte zag ik plots een bus het rondpunt nemen aan het Vuurkruisenplein. Ik dacht : "Zou dat soms die fameuze "Berevne" niet kunnen zijn?" Ik keerde onmiddellijk naar mijn wachtpost terug. En werkelijk, mijn vermoeden bleek juist! De autobestuurder vertelde mij dat hij vertraging had opgelopen door een ongeval dat verkeershinder veroorzaakte op de autoweg.

Op een andere keer verbeidde ik al méér dan één uur een groep aan de "Mercator". toen een flinke regenbui mij deed schuilen onder het tentzeil van de driemaster. Ik besloot liever daar het einde van de regenvlaag af te wachten dan een nat pak te torsen op mijn fiets. Plots zag ik een bus stoppen aan de Leopold II-laan ter hoogte van de "Mercator". De chauffeur spurte naar het verkoopbureau aan het dok en ik, op mijn beurt, snelde naar hem. Ik trof meteen roos, want zijn buslading was voor mij bestemd. Je ziet wat een regenbui soms vermag...

Deze zomer verwachtte ik aan het Kursaal een bus met dames uit Limburg. Normaliter moest hij om 10 uur toekomen. Om halfelf nog altijd niets... Ik koerste naar het toerismebureau om te informeren of de bus soms niet was afgezegd. Daar wisten ze echter van toeten noch blazen. "Ik zal nog maar wat geduld hebben!". antwoordde ik. Om 11.15 uur nog altijd geen bus te bekennen... Ik ging terug naar de "CARROUSEL", de Oostendse benaming voor het nieuwe toerismebureau, met de vraag eens te telefoneren naar de verantwoordelijke van het gezelschap. Er kwam echter geen antwoord...

Toen ik weer buiten stapte, zag ik een geparkeerde bus aan het Monacoplein. En... iawel de voorzitter was in het gebouw op zoek naar de gids. Ik rende - tip : wil je fit blijven, dames en heren. word dan gids.. - terug naar de bomvolle inkomhal waar ik hardop informeerde naar "Mevrouw de reisleidster van de bus.. Het bleek dat de dames nabij het St.-Pietersstation in Gent, nog even een kopje koffie wilden drinken, en van één van hen werd de handtas gestolen. Dit veroorzaakte natuurlijk een groot tumult, vandaar het gevorderde uur...

Dit zijn echter slechts enkele voorbeelden met een gelukkige ontknoping. Ik ben wel al enkele keren in blijde verwachting gebleven...

Dit ondervond ik eens met een seniorenclub uit het Gentse. Na anderhalf uur was de spookbus nog niet opgedaagd. Noch telefonisch ter plaatse, noch thuis heb ik ooit nog contact kunnen krijgen met de aanvrager van de gidsbeurt!

Wat je soms met de toeristen zelf kunt beleven, dat is een ander verhaal. In ons Gidsenblad van 1991, nr. 4, heb ik daar reeds enkele staaltjes van ten beste gegeven in een artikel over "Wat een gids l(ei/ij)den kan..."

Ik geef echter graag het woord en de pen aan mijn vijfendertig collega's-gidsen, om hun eigen belevenissen uit de doeken te doen, bv. in het Domein Raversijde. Wie hoor ik daar gniffelen, en wie grinniken.....???

- * tijdens de Amerikaanse Burgeroorlog Oostende dienst deed als transithaven voor wapentransport. Vanuit onze haven werden wapens en munitie afkomstig uit Luikse smederijen naar Amerika verscheept.
- * Tolstoi en Honoré de Balzac onze "Huitres d'Ostende" prezen als een ware lekkernij. Het waren kleine platte groene oesters.
- * het meest legendarische dier van Oostende een in 1827 aangespoelde walvis is. Die 31 m lange mastodont bracht het hoofd van onze stadsbewoners op hol. De avonturier Herman Kessel ontfermde zich over het reuzedier en liet hem over de stadsmuur hijsen, daar de stadspoorten te klein waren. Van heinde en verre kwamen boogschuttersgilden en harmonieën naar Oostende om meer dan een week lang feest te vieren. De walvis van Oostende zou heel de wereld veroveren. In het ruim van een binnenschip reisde het skelet door heel Europa van Brussel over Amsterdam en via Parijs naar Lyon. Vervolgens werd het naar Amerika verscheept om uiteindelijk te belanden in het Zoölogisch Museum van St.-Petersburg als geschenk aan de tsaar. Het wordt er nog steeds bewaard en bewonderd.

DANK AAN DE HEER SCHILTZ

die verbonden is aan de Koninklijke Militaire School, Renaissancelaan 30, 1040 Brussel voor het toesturen aan onze gidsenkring van het boek

"Belgische Militaire Geschiedenis aan de hand van Documenten (1830 - 1990)"

Aanbevolen lectuur voor onze gidsen in het Openluchtmuseum Atlantikwall!!

BIJZONDERE ONTMOETINGEN...

Jaak Fonteyne

Mevrouw de conciërge en ikzelf waren aan het wachten op een groep in het Domein Raversijde.

Plots kwam een jonge knul op een crossbrommer binnengestoven. Het bleek een Duitser te zijn. We brachten hem aan het verstand dat het openluchtmuseum niet meer open was voor individuele bezoekers. Maar hij bleef maar beleefd aandringen om enkele foto's te maken.

De groep arriveerde en de Oostendse dame die de leiding had stond toe dat de ongelukkig ogende kerel mee kon.

De Duitser was een 27-jarige "Düsenjäger" ofte straaljager-piloot bij de Duitse Marine.

Het was een lange jongen, die, naar eigen zeggen, na lang zeuren wegens "gestaltelimiten" erbij geraakt was en nog zeven jaar te kloppen had.

Van opleiding was hij "Maschinebauingenieur" en zijn naam was noch Frits noch Johann maar Peter.

Ik had gehoopt nog een beetje met hem te kunnen "klappen", maar hij lag thuis onder de slof van zijn echtgenote en moest absoluut op tijd zijn voor het middagmaal.

Hij vertelde wel dat op de Noorse eilanden nog massa's Duitse kanonnen stonden en op een luchtfoto leerde hij me bomkraters herkennen.

Ik gaf hem het gidsentelefoonnummer mee, wie weet....

VLAAMSE ZEEMANSLIEDEREN OP C.D.

Jef Klausning

De Frans-Vlaamse zanggroep "BLOOTLAND" uit Coudekerque-Branche bracht in 1987 een L.P. met een reeks "Vlaemsche" vissersliederen uit de streek van Duinkerke. De meeste liederen waren in het begin van vorige eeuw door de Coussemaker opgetekend, en daarbij een gezellige potpourri Frans-Vlaamse deuntjes die ook bij ons gekend zijn. Deze L.P. raakte spoedig uitverkocht, dezelfde opnamen zijn nu uitgebracht op C.D. en op cassette.

Het bleef niet bij die eerste verzameling. Begin september werden een nieuwe C.D. en cassette met Frans-Vlaamse liederen voorgesteld.

Het zijn opnieuw Zeemans- en Vissersliederen : 22 stuks. Maar men beperkte zich niet tot de Coussemaker, er wordt gezongen over de Spaanse vloot die Oostende verliet in 1612, over kaper Jacobsen uit Oostende, er zijn een paar liederen van over onze noordergrens tot en met een zeemansliedje van John Lündstrom, de betreurde Antwerpse dichter en zanger van zeemansliederen.

De verzameling bevat verder liedjes als :

C.D. en cassette 1 : "Zeemansleven" - "Reys naer island"
"Daer was e kee e meisje loos" - "Pot pourri" -
"Kapitein Bart" - "De twaelf glaezen" enz.

C.D. en cassette 2 : "Den droogen haering" - "Het afscheyd"
"kapitein Jan Jacobsen" - "Ali Alo" - "Zotte Martion" -
"Les moules marinières" - "Warme garniers" enz.

Voor zover de voorraad strekt, te bekomen bij
Jef Klausning, Koninginnelaan 34, 8400 Oostende (059 / 80 00 79)

CD 1/2 : 750 fr 't stuk - cassette 1/2 : 500 fr 't stuk

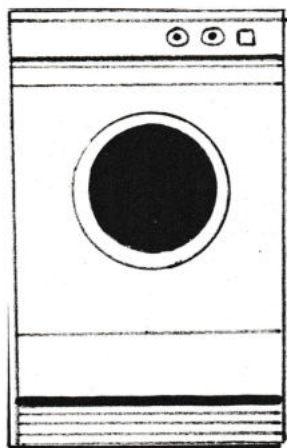

Hotel - Restaurant

LUSITANIA

De Hr Tony Maeyaert
Visserskaai 35
8400 OOSTENDE

Uit sympathie

GLORIA

WASAUTOMATEN - KOELKASTEN
DROOGAUTOMATEN - AFWASMACHINES

Gistelsesteenweg 29
Torhoutsteenweg 406

OOSTENDE

☎ 059 / 70 52 74

FOTOCOPIEHUIS
DESNERCK D.

Torhoutsteenweg 196
8400 OOSTENDE
Tel. 059/50 31 46

**FOTOCOPIES
AAN DE
GOEDKOOPSTE PRIJZEN**

SPECIALAAL ELECTROZAAK MET DIENST NA VERKOOP

Torhoutsesteenweg 171 / 173 - 8400 Oostende

Tel. (059) 70 41 19

Fax (059) 80 63 85

BTW. 416.811.869

B.V.B.A.

STEVEN COMFORT

Renault 19 Europa, ik zou er niets aan kunnen toevoegen.

Bij mij is het alles of niets. En in het geval van de Renault 19 Europa is het alles. Alles erop en eraan. Speciale serie, speciale wioldoppen, speciale striping, speciale binnenbekleding, speciale uitrusting, speciale verstralers, getinte ruiten. 5 deuren, 5 plaatsen, 5 versnellingen. Benzine of dieselmotor. En ik geniet gedurende het Salon van 0% intrest op de prijs van m'n Renault* met

een renting van 36 maanden. Iedere maand betaal ik een en hetzelfde bedrag. Nee, ik zou echt niet weten wat er nog aan toe te voegen.

TOT 35.000 BF GRATIS UITRUSTING.

**OPENDEURDAGEN TOT 27 JANUARI,
ZONDAGEN INBEGREPEN**

RENAULT
GEEFT JE LEVEN
KLEUR

* Dit aanbod is geldig voor het hele gamma Renault Personenwagens (uitgezonderd de Renault Supre 5 Five en de Renault Clao R.I.) en gaat enkel in na goedkeuring van uw dossier door FINRENAULT. Aanbod geldig tot 31/1/92.

RENAULT

AUTOBEDRIJF VERMEIRE N.V.

Concessiehouder
Torhoutsesteenweg 405
8400 Oostende
☎ (059) 70 51 47

Algemeenschappelijke Behoeder
Hedwig VERMEIRE